

Branislav Crnić

IZABRANE PESME

Iz knjige „Poezija sa vremenske linije“, izdavač ARTE – Beograd, 2013. godine:

DVA BICIKLA

Volela se dva bicikla,
u šupi kraj Save.
Od drugih se izdvojili,
na sebe se naslonili,
sicevima priljubili,
kormanima zagrlili,
pedalama upetljali...
Da nisu u stalku,
na zemlju bi pali.
Teško bi ih razdvojili
da treba zbog vožnje.
Srećom, nikog nema.
Leto prođe,

jesen kišna nastupila,
mi ne dolazimo.
Ni dosad se nismo
baš često sretali,
mada smo se mnogo
od leta nadali.
Da li smo na Adi,
po njima bi znali.
Lepo smo ih ostavili
tako na gomili,
baš smo hrabri bili.
Neka barem dva bicikla,
moj i tvoj,
žive život svoj.

MORE

Providna, zelenoplava voda,
široka, duboka.
Nikako ne stane u jedan pogled oka.
Gore, žeže sunce,
dole, blešti namreškana površina,
a ispod
opasno mami modra dubina.
Zaranjam,
moru se prepuštam
i ostajem dugo.
Toplo,
mokro i slano.
Baš to mi treba
da se opet osetim lepo,
kao nerođena beba.

More me ljulja,
nešto grgolji,
čuva me
i prema svetloj površini tera,
a onda opet dišem.
Bežim prema plavetnilu neba
i kamenju tvrdom,
vrelom.
Drhtim,
sigurnost mi treba.

SVEDOK

Nigde se ne vidi
tako dobro
jedinstvo vode, zemlje i neba,
kao na obali mora.
U nekom lelujavom vremenu,
kad se sve uskomeša,
pa se oblaci preko kamenih vrhova
prema obali prelivaju,
otoci i hridi
nestaju u peni valova,
more besni i juriša na kopno
kao da ga otima
a na horizontu se spajaju
nebo i more
u plavoj izmaglici,
stojim zatečen
kao usamljeni svedok
i divim se.
Svim čulima upijam prizor

i osećam da sam
sitan i prolazan
u toj iskonskoj slici,
a ipak,
nekako važan,
jer na ovoj tački plave planete,
sva ta lepota
samo kroz mene postoji.

NOVOGODIŠNJA

Okićena jelka u dnevnoj sobi,
po zidovima sto i jedan
novogodišnji ukras,
sa lusterama zvončići vise,
a ja u tome,
sed kô DedaMraz.
Ti lepršaš kao devojčica
i kitiš uz srećan osmeh.
Oduševljavaš se tim šarenilom,
još samo da napolju padne sneg.
Blago tebi,
 svega se sećaš
i hoćeš da ti je opet lepo,
pa veruješ u tradiciju
i dečije ideale,
bezrezervno, slepo.
Gledam te,

pomalo se čudim i zavidim
jer svoje sam Nove godine
zaboravio.

Da li sam ih uopšte imao?
Kao da ih je drugi potrošio.

TUŽIĆU MIKU

Tužio bih MikuAntića
da ga toliko ne volim kao pesnika,
što me je preduhitrio
i napisao neke pesme
koje je trebalo da budu moje,
jer su nam razmišljanja
od istih slika.

Ona, što *U jesen uvek nestane*
iz Novog Sada,
morala je biti moja,
jer i ja sam se zaboravio
ispod nekih prozora toga grada
i još se nisam pronašao
sve do sada.

O moru i mornarima
nije smeo tako dobro da piše.
Pa ja sam bio mornar
od njega mnogo više.
Možda sam ostareo
i postao sentimentaln,
ali od *Neverovatne morske pesme*
mašta uradi ono što ne sme,

ono što sam joj odavno zabranio,
kad sam se sa mora
kući vratio.
Sve je rekao,
sve je pravilno shvatio,
mornare je sebi samima
lepo objasnio.

Tužio bih ja njega,
al' ne znam ni koji je sud nadležan,
da li ovozemaljski
ili onaj nebeski,
jer kažu da je umro.
Mada ne verujem, jer on to ne ume,
što lepo priznaje
u *Besmrtnoj pesmi*.

Iz knjige: „Nije ovo mala knjiga“; Izdavač Centar za kulturu Rakovica – Književno društvo Rakovica, 2014. godine.

BOJE JESENI

Sija srebrno nebo kao oreol
oko kuće
koja zaklanja nisko sunce.
Po nebu, mekani beli oblaci.
Plave se uveli grozdovi
među požutelim listovima
vinove loze

na odrini
ispred komšijine garaže.
Gorostasni orah
u susednom dvorištu
sav je u oker tonu.
Njena majka i ja,
u lepom jesenjem danu,
sedimo na balkonu.
Sve su se boje i oblici okoline
na Staroj složili:
srebrna kosa, beli pramenovi,
tamnoplavi džemper
i smežurano lice...
Na baštenskoj fotelji
u kojoj sedi,
žute jastučnice.
Liči mi na onu staru lozu
od preko puta,
koju više nema ko ni da obere.
Sedi i plete šal za zimu.

AKO MI SE TUGA DESI

Svira na radiju
neki davni Čolin koncert
i peva on i publika.
U pauzama ima navijanja,
zviždanja i uzvika.
Mene gađaju pesme lagane,
uglavnom ljubavne,
snažne a sentimentalne.
Poteče dnevnom sobom

Svadbarski sokak i Moja draga,

pa se razlije *Poplava*
i pokrene osećanja
opasna kao prava bujica,
što razbija svaku odbranu,
a na površinu
izbaci davne događaje
i zaboravljena lica.
Sve što sam nekad
pod tepih sklonio,
taj mi je talas u lice bacio.
Vrište devojčice iz publike,
al` gde mene nađe,
da u duši zavrti
virove patetike.

IGRA LEPTIRA

Leptir beli, obični kupusar,
neugledan ali vredan.
Sad je ovde, sad je onde,
u skakutavom letu
od cveta do cveta.
Ostavi krivudav trag u vazduhu
iznad zaraslog dvorišta,
pa se izgubi u senci
procvalog šimširovog drveta.

I ja sam lagan, kao leptir,
ali samo u snovima.
Osetiš li, kad ti
u mislima priđem,

latice razgrnem
i ljubavi se napijem.
Kad te iznenada presretnem
u mašti, bez dodira,
pa se zaigramo visoko u krošnjama
naspram plavog neba,
kao dva leptira.

Da li sanjamo isti san
kad se usnula smešiš?

KAO DA SAM ŽIV

Znam ja tebe dobro,
ali mi to ništa ne pomaže.
A lepo sam te upozorio
da se ne oduševljavaš,
jer ćeš posle da se razočaraš.
Znam ja i sebe,
ipak sam ovaj put preterao.
Prvo ćeš da se naljutiš
jer si dozvolila da ti se dogodi!
Ja sam uzrok,
a ljuta si na sebe?
Onda ćeš da plačeš – besno!
Posle ćeš da se utešiš
i sebi da oprostiš.
Meni nećeš!
Samo izgledam sebi
kao da sam živ.
Za tebe sam mrtav
i već si me prežalila.

SEBIČNA LJUBAV

Nikada nemojmo dopustiti, draga,
da smo sebi obični,
dosadni i sebični
jer verujemo naivno
da je to, što zovemo ljubav,
bunar bez dna.
Neće od te ljubavi ostati ni traga
ako se iz nje odliva
koliko kome i kada treba.
To je pre kao neka bukara
iz koje brzo nestaje
ako se ne doliva
sa nekog davnog izvora.
I ne može tu
da se muti i truje nekažnjeno,
jer će doći dan
kad neće ostati više ničega
za tebe i mene, draga.
Tad ćemo još jedino moći
da zajedno, ruku pod ruku,
odemo dovraga.

NEMIRI

Sa Vidikovca kao na straži,
pogledom lutam,
Bog zna šta tražim.
Ispred, panorama Rakovice:
zgrade, fabričke hale
i raskrsnice.
Danas mi je sve to prazna lepota;
ne leči dušu od ženskog roda.
Miljakovačka šuma, Straževica,
između, podalje, Avala plava,
služe mi
kô ogromna nišanska sprava
sa kojom ciljam pravo u nebo.
Al' šta mi je ono krivo?
Zemaljski su moji problemi
i za sve mogu da zahvalim tebi.
Sunce je na zalasku,
mlad mesec je već tu;
sve je u redu i na svom mestu.
Ravnoteža na zemlji i u svemiru.
Samo sam ja u labilnom stanju,
smirujem nemire u preznojavanju.
Eh, žene, žene!
Dabogda, ostale neljubljene!

KAO LADOLEŽ

(Za Ljiljanu)

Nije meni nikad dosadno
sa tobom takvom bučnom,
mada ponekad poželim
malo tišine.

Duga tišina je, opet,
posebna gnjavaža,
pa me to brzo mine.

Imam cveće u kući,
saksijsko, egzotično.

Mazim ga, pazim
i traje već dvadesetak godina.

Kako neću čuvati tebe,
ljubav svoju cvetnoga imena,
kad si mi tako nežna i fina?

Pored toliko cveća u kući,
cvećka sam postao i sam,
ali obični domaći ladolež.

Upleo sam se oko tebe
i obasipam te cvetićima:
sitnim, belim, mirišljavim,
a zapravo
ne dam ti da pobegneš.

JOŠ JEDNA NOVOGODIŠNJA

Na prozorima bele zavese,
propuštaju svetlo mekano
a ja se od novogodišnje noći
osećam pomalo bolesno.
Sa televizora se razliva
tradicionalni koncert iz Beča
i puni sobu polkama, valcerima
i buketima cveća.
Ipak, toj carskoj raskoši Šenbruna
od pozlate, mermera i starina,
život tek daje pokoja
razgolićena balerina.
Sa do vratka širokih vrata,
s pogledom na blagovaonu
i garnituru u stilu barona Trenka,
smeškaju nam se
nekoliko Deda Mrazeva
i dva-tri vesela Sneška.
U kući je toplo
i oseća se praznička idila.
Dobro je, još se trudiš oko nas,
kao što si oduvek činila.
Razvukla si i parangale
šarenih svećica
pa trepere i blešte
kao nebeska jata zvezdica.
Neka; nek šljašti — neka sija;
ionako je ceo ljudki život
jedna velika iluzija.

BILO KAKVA VODA

Kad izađem na neku reku,
sve moje probleme voda nosi.
Ostanem na obali preporođen,
sa suncem na licu
i vetrom u kosi.
Kad god dođem na kakvu vodu,
bacim pogled po horizontu;
obradujem se i najmanjem čamcu,
a kamoli pravome brodu.
Mašta me na njihove palube vine,
pa zaplovimo
u daljine.
I na mostovima volim da stojim;
gledam u vodu što ispod teče,
pa mi se čini
kao da plovim.
Čak i kad samo zatvorim oči
u njima se ljeska nekakva voda,
ali me plaši njena dubina
bez bliskog kopna il` kakvog broda.
Pliva tu mnogo pretećih sena,
od sećanja i uspomena.

A BRODOVI PLOVE

Sa čvrste obale Save
gledam brodove.

Odavno sam se ovde nasukao
i ostao kao bitva nepomičan,
a oni plove.

Jedan brod gurač
kao da je baržu uspomenama nakrcao,
pa ih je lagani vetar
meni doterao.

Po zastavi što se vije na krmi,
izdaleka dolazi;

kao i sećanja
na mornarski život,
dok gledam kako obalu
zapljuskuju njegovi talasi.

Tutnji skrivena mašina
u utrobi broda.

Gura napred, uzvodno,
a oko čeličnog trupa
peni se i vrtloži voda.

U trenu je svojom silinom,
kao čarolijom,
reku i mene promenio.

Kad su se za njim
sklopili virovi,
ostala je samo praznina

i kao uteha

u srebrnom tragu,

živahni rečni galebovi.

NEVESELA PESMA

Groblje Lešće u Beogradu.
Sa visine pogled seže daleko,
na sve strane.
Severno, preko Dunava,
širi se ravnica: zelena,
osunčana i osenčena
igrom varljivog vremena.
Južno se Šumadija talasa
a sve nadvisuje Avala, sa tornjem
koji strši u nebo
poput putokaza.
Živopisan pogled imaju
stanovnici ovog mrtvog grada.
Lepa im je crkva
i uređeni perivoji.
Uredni su i čisti spomenici.
Navodi ovo mesto na razmišljanje
o životu, pa i o smrti,
dok pratimo pogrebnu povorku,
zgureni, smrknuti.
Opominje u grobnoj tišini:
šuštanje lišća,
kuckanje dleta o kamen
i tutanj zemlje što na sanduk pada.
Pričaju onom ko zna da sluša
čemu treba
čovjek da se nada.

NEBESKI ČASOVNIK

Čudno je to sa vremenom —
kao da ne curi uvek podjednako.
Nekada se razvlačilo,
a sada mi dan traje kratko.
Nije problem u časovniku:
šafhauzen – švajcarski precizan i pojam za tačno.
Nije ni u suncu i planetama.
One su stabilne;
kao neko nebesko klatno.
Ja sam tu jedini
nesavršen i nestalan
a merim po sebi.
Kao, meni se čini!

Bog zna zbog čega na svetu
postojim, ovakav prolazan.
Možda da bih od svih zvezda,
planeta i celog neshvaćenog prostora
što se kosmos zove,
kroz maštu i snove
napravio neko skoro pristojno mesto –
romantično i sveto?
A zašto ne?
Svi smo od iste zvezdane prašine.
I čemu bi sve to bilo namenjeno,
onako – neosmišljeno?

Iz treće knjige: u pripremi (nije lektorisano).

RASTANAK

Ti i ja se opet rastajemo.
Svak za svojim putem
čeka autobus
na suprotnim stranama ulice.
Izgledam li i ja
tako izgubljeno,
sa te tvoje autobuske stanice?
Mnogo smo se puta rastajali,
odlazili dugo i daleko,
pa zaboli i sad
dok te gledam sâmu.
Kao da si preko reke,
a ne s druge strane
jedne obične beogradske raskrsnice.
Ništa ne pomaže ni saznanje
da idemo tek nakratko:
ti do grada, ja do Rakovice.

EJ, KAFANO

Veče je bilo vrlo emotivno.
Mi odande a sada ovde,
oni odavde a sada tamo
(a sve je to nekad bilo jedno),
na mladost i lepše dane

u kafani se prisećamo.

Senke prošlosti su svuda:

na našim licima,

polutami kafane,

u dimu cigareta...

Nismo više mladi

pa sve to pomalo smeta.

Tamburaši su osetili lak plen

i gađali pravo u dušu

pesmama odavde i odande

(a nekad su sve bile naše).

Pevali smo, plakali

i brzo praznili čaše.

Blago onima bez nostalgija,

što su svoji na svome

i žive jednostavno.

Za njih si sreća i veselje,

a za nas...

Ej, kafano!

DAVNE KIŠE

Umro je dobar muzičar,

jedan od velikana;

a govorio je skromno,

da je samo majstor svog zanata

i pesnik opšte prakse.

Sa njim, *Sve bilo je muzika*

u laganom molu,

što me prožima, otkad znam za se.

Prva ljubav mi je bila

njegova *Ines*, a svaka druga,
tek *Devojka za jedan dan*.
Sanjao sam onu *Kuću pored mora*
i žalio što i Dunav nije slan.
Kad bi me devojke ostavile,
patio sam uz njegov
Moderato kantabile.

Jednom davno,
dok sam ga slušao,
namignulo mi je magično oko
starog radio aparata
i ohrabrilo *Tamo da putujem*;
da obučem *Mornarski kaput*,
osetim *Okus soli*
i sa mornarima drugujem.

Bila si *Priča o jednom kapetanu* —
O, mladosti!
Dobra mu je ona, da *Život je more*.
U stvari, ceo život je jedna
„*Balada o prolaznosti*“.